

Skatteministeriet

11. maj 2020
J.nr. 2020 - 3872

Til Folketinget – Udvalget for Landdistrikter og Øer

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 117 af 16. april 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Morten Bødskov

/ Søren Schou

Spørgsmål

I dag bor og lever flere personer to steder i landet. Det har ført til et forslag om at indføre en form for dobbelt bopælspligt, også kaldet dobbelt kommunalt statsborgerskab i artikelserien i Fyns Amts Avis (bl.a. artiklen bragt den 11. april: ”Politisk opbakning til at dele skattebilletten mellem to kommuner”). Forslaget indebærer, at borgere selv kan bestemme, om de ønsker at dele det kommunale skattebidrag ud på begge de kommuner, som borgerne opholder sig i. Vil ministeren oplyse, hvilke juridiske udfordringer der kunne være med sådan en ordning? Og vil ministeren ligeledes oplyse, hvilke praktiske hindringer forslaget indeholder?

Svar

Efter gældende regler betaler man kommuneskat til den kommune, hvor man har sin hovedbopæl. Sådan har det været siden 1979, hvor de sidste rester af den såkaldte landliggerskat blev afskaffet – bl.a. for at afbureaukratisere og forenkle skattereglerne. Der blev dengang også lagt vægt på, at sommerhuskommunerne ikke havde udgifter til skoler, institutioner mv., og at bopælskommunernes udgifter omvendt ikke blev mindre ved, at en skatteyder opholdt sig i en sommerhuskommune.

Samme hensyn gør sig gældende i dag, hvor det må lægges til grund, at borgerne bruger hovedparten af de kommunale ydelser dér, hvor deres hovedbopæl er beliggende. Det er således bopælskommunen, der har udgifterne til fx børnepasning, undervisning og ældreomsorg. Det er derfor et grundlæggende og rimeligt princip, at den kommunale skattebetaling som udgangspunkt tilfalder bopælskommunen. Hertil kommer, at hensynet til et skattesystem med så enkle skatteregler som muligt er mindst lige så aktuelt som tidligere.

Det bemærkes i den forbindelse, at borgerne i vidt omfang selv vælger deres bopælskommune, og i den forstand har en vis indflydelse på, hvilken kommune der betales skat til. Borgerens eventuelle ønsker om at bestemme, hvad deres skattebetaling skal anvendes til, må imidlertid som udgangspunkt varetages gennem de almindelige demokratiske processer. Det er eksempelvis ikke i praksis muligt at tage hensyn til, at nogle borgere ikke ønsker, at deres skattebetaling skal medvirke til at finansiere udgifter til militær, flygtninge, motorveje m.v.

Der spørges til praktiske og juridiske udfordringer ved en fordelingsordning, hvor borgere med boliger i to forskellige kommuner selv kan bestemme, hvordan den kommunale skattebetaling skal fordeles. Udfordringerne vil afhænge af den nærmere udformning af en sådan ordning, men uanset udformning vil en sådan fordeling af den kommunale skattebetaling for visse skatteydere uvægerligt komplicere skattesystemet betydeligt.

En sådan ”frit-valgs-ordning” kræver særlig indberetning fra den skattepligtige og en række systemændringer hos Skatteforvaltningen. Eksempelvis har kommunerne forskellige skatteprocenter, og skatteberegningen vil således skulle foretages med en individuel ”sammenvejet” skatteprocent, der afhænger af hvilke kommuner, der efter borgerens ønske skal have en andel af skatten, og hvilken andel af skatten kommunerne ønskes tildelt.

Opgivelse af et entydigt bopælsbegreb kan også give anledning til fortolkningstvivel og ændringer i andre sammenhænge, fx i forhold til opgørelse af befordringsfradrag, stemmeret til kommunalvalg mv.

For kommunerne vil ændringen vanskeliggøre den kommunale budgettering og økonomistyring, fordi borgernes valg ikke kendes ved budgetteringen, og fordi skatteindtægterne alt andet lige vil variere mere fra år til år. Samtidig ville en sådan omfordeling i vidt omfang blive udjævnet via det generelle tilskuds- og udligningssystem, der skal sikre højere grad af økonomisk ligestilling af landets kommuner.

Idet jeg lægger til grund, at det overordnede formål med en sådan ordning er en form for øget udligning fra by til landdistrikterne, vil jeg gerne understrege, at regeringen er meget opmærksom på hensynet til økonomien i yderområderne. Det er imidlertid vanskeligt at se, at en delt kommuneskat på et mere eller mindre vilkårligt grundlag - fordeling efter borgernes eget valg - skulle løse noget, som ikke adresseres bedre igennem det generelle udligningssystem.

Med Aftale om en reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem af 5. maj 2020 mellem regeringen og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet er der således opnået enighed om et nyt og bedre udligningssystem, som kan skabe stabilitet og forudsigelighed om de økonomiske rammer for kommunerne. Aftalen betyder blandt andet, at ca. 1,4 mia. kr. bliver flyttet til landets 30 yderkommuner, og samtidig bliver der sikret en ekstra statslig finansiering til kommunerne for op til 6,5 mia. kr. i 2021.